

מבואי דברים

גיליון זה של **על אתר** מוקדש לשאלת המקרא וההיסטוריה. אנו שומרים לכותבי המאמרים וההרצאות המובאים להלן את הצגת מלוא מורכבותו של הנושא על השאלות השונות והמגוונות הקשורות בו.

בדברי הקדמה קצרים אלו נסתפק אפוא בציון מה שידוע למתעניינים בנושא ולעוסקים בו: נושא הגיליון חלחל ללב לבו של השיח הציבורי, לבש כסות לאומית ודתית ועורר פולמוס לא פשוט בין מגזרים שונים בחברה הישראלית - פולמוס העולה אחת לכמה שנים לכותרות ולחדשות, דרך כלל אגב סערה תקשורתית.

זָרְז הפולמוס הפעם היה, ללא ספק, מאמרו של פרופ' זאב הרצוג על ההיסטוריות של התנ"ך שהתפרסם בעיתון **הארץ** בסתיו שנה זו. תקצר היריעה מלתאר את התגובות שפורסמו בעקבות המאמר ואת ימי העיון שהביא בעקבותיו (למיטב ספירתנו מדובר בכמה עשרות!). כל זאת, אות וסימן הם לְטְעוֹנוֹת של הנושא ולעניין הרב שהוא מעורר. אחד מראשוני ימי העיון הללו נערך בחנוכה תש"ס במכללת הרצוג. הדברים שנאמרו ביום העיון הזה עומדים ביסוד קובץ המאמרים המוגש בזאת לקורא.

מתכונתו של הגיליון שלפנינו שונה מזו של גיליונות אחרים של **על אתר**. הקורא ימצא בו שני חלקים: באחד סיכומי הרצאות שנישאו ביום העיון (פרופ' ז' הרצוג, פרופ' א' בירן, ד"ר י' אליצור), ובשני - מאמרים בשאלות מרכזיות בנידון (הרב י' בן נון, ד"ר י' מייטליס, ד"ר ח' משגב, ד"ר י' רוזנסון). רוב המאמרים שבגיליון זה - חמישה מתוך שבעה - נכתבו על ידי מורים וחוקרים במכללת הרצוג המנסים - איש איש בדרכו ובשיטתו - להתמודד עם מגוון השאלות הכרוכות בהיסטוריות של התנ"ך. אנו מקווים שהנאמר כאן יביא לביסוס האמונה בנצחיותו של ספר הספרים ולהפריית המחשבה הפרשנית והמדעית בנושא. יחד עם זאת חושבים אנו שבנקודות רבות נמצאים אנו רק בתחילת הדרך המעמתת בין המחקר ההיסטורי ובין האמונה בקדושת המקרא, ומצפים להמשך המחקר בתחום!

המערכת